

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autorka : Ivana Šándorová
Název práce: Dvojjákrytové systémy
Studijní program a obor: Fyzika / Astronomie a astrofyzika
Rok odevzdání: 2022

Jméno a tituly oponenta: doc.RNDr. Petr Zasche, PhD.
Pracoviště: Astronomický ústav, MFF UK
Kontaktní e-mail: zasche@sirrah.troja.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího práce:

Autorka se dle zadání diplomové práce seznámila s problematikou dvojjákrytových soustav a naučila se pracovat s velkými fotometrickými databázemi. Díky tomu pak vytvořila vlastní originální způsob detekce kandidátů na další takovéto systémy. Vzhledem k jejich omezenému množství na obloze je to i dnes netriviální příspěvek k tomuto tématu. Obtížnost identifikování dvojjákrytových soustav lze nahlédnout i z toho, že jich je mezi zákrytovými dvojhvězdami jen cca 0,3%. Předložený způsob detekce a celý algoritmus budou v budoucnu otestovány i na jiných fotometrických datech a zkoumána obecná použitelnost této metody.

Nalezení kandidátů byly detailněji zkoumány, přičemž byla odhalena skupina těch, které zřejmě tvoří vázané čtyřtělesové soustavy. Tím byla rozšířena skupina takovýchto hvězd v SMC. Dosud byl znám pouze jeden, k nim autorka přidala dalších 6. I proto je její příspěvek k tématu předkládanou diplomovou prací významný.

Šlo by zmínit několik menších výtek k práci jako například: předpoklad stejné T_{eff} ; detekování druhé periodicity od oka z prvních 15 nalezených period metodou PDM; rozdělení dat na jemnější úseky při detekovaném apsidálním pohybu, nebo i odhalené změně periody, ...atd. Nicméně i přes tyto dílčí nedostatky práce představuje v daném tématu významný přínos a autorka prokázala schopnost samostatně vést takovýto výzkumný úkol. Který by jistě obstál i v zahraničním impaktovaném časopise.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

- Nenastala u některého systému situace, že by se pomocí PDM metody našly jako druhá perioda třeba rovnou periody dvě, podobně významné? Tedy potenciálně trojjákrytová soustava? (několik takových již dnes známe!)
- Je poněkud odvážné zjednodušit předpokládat pro všechny systémy stejnou teplotu primární složky. Nezkusila jste test, jak se bude lišit výsledek při jiné předpokládané teplotě primáru?
- V práci je zmíněno, že „o false negative nevíme nic“. Nešlo by ale přece jen něco říct o limitech detekce z použitých nastavení dané metody?

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího:

V Praze dne 10.8.2022